

ANALIZA ODUSTAJANJA OD STUDIJA

Filozofskog fakulteta u Splitu

(2020. – 2023.)

izv. prof. dr. sc. Morana Koludrović, prodekanica za studijske programe i kvalitetu

izv. prof. dr. sc. Zorana Šuljug Vučica, prodekanica za nastavu i studentska pitanja

dr. sc. Ivana Jadrić, ured dekanice

Antonija Šošić, voditeljica Službe za studentske poslove

Travanj, 2024

Uvod

Analiza odustajanja od studija ključan je korak u poboljšanju kvalitete obrazovanja i pružanju podrške studentima za vrijeme studiranja. Da bismo dublje razumjeli uzroke smanjenja broja studenata i mogli djelovati preventivno, bitno je istražiti trendove povezane s odustajanjem i analizirati njihov kontekst.

Stoga je cilj ove analize:

- a) istražiti kakva su kretanja stope odustajanja studenata po studijskim programima u posljednje tri akademske godine
- b) istražiti razloge odustajanja studenata.

Kako bi se ostvario prvi od predviđena dva cilja, napravljena je analiza koja slijedi u nastavku ove Analize. Za potrebe ostvarenja drugog cilja je napravljen intervju s voditeljicom Studentske službe te je nakon toga predložen anketni upitnik koji će se u budućnosti ponuditi studentima prilikom zahtjeva za ispisom.

Kada pogledamo analizu diplomiranih studenata na razini cijele Hrvatske, u 2022. diplomiralo je ili završilo studij 30 875 studenata, pri čemu je udio studentica iznosio 60,8% (Državni zavod za statistiku, 2023). U kontekstu Filozofskog fakulteta u Splitu, sveukupni broj upisanih studenata u akademskoj godini 2022./2023 je bio 1.412 a u istoj godini je završilo studij njih 314. Također, 92 studenta su odlučila odustati od studiranja, a 22 studenta su zatražila i ostvarila stavljanje ak. godine u mirovanje.

Analizom studenata prve godine studija iste akademske godine (2022./2023), vidimo da je sveukupno 472 studenata bilo upisano u prvu godinu studija, pri čemu je od studija odustalo njih 53 (11,23%), a tek dvoje je stavilo svoj status studenata u „mirovanje“.

Sveukupni broj studenata u akademskoj godini 2021./2022. je bio 1.338, od čega je, gledajući sve razine studija, broj studenata odustalih od studija u akademskoj godini 2021./2022. bio 81, dok je 14 studenata odlučilo svoj studij staviti u mirovanje. Od sveukupnog broja upisanih studenata u tu akademsku godinu, njih 57 je odustalo već na prvoj godini (70,37%).

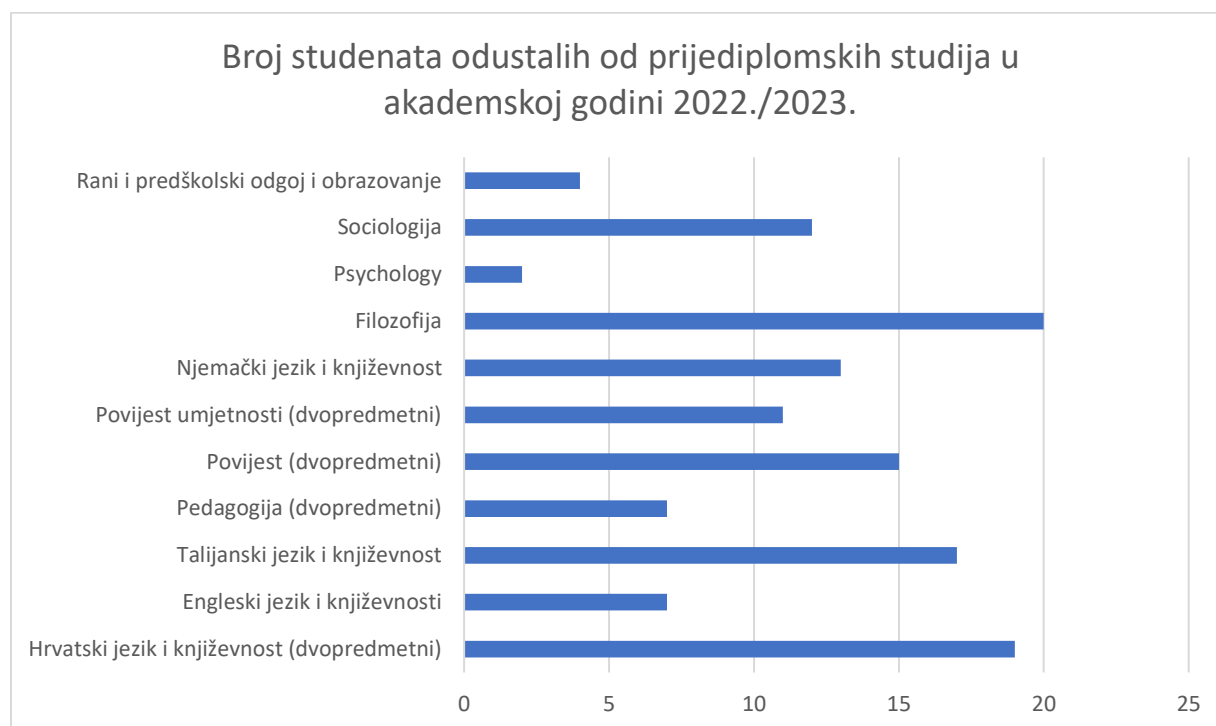
Kada promatramo akademsku godinu 2020./2021., sveukupni broj upisanih studenata je bio 1.025, od čega je njih 80 odustalo od studija, odnosno 8 stavilo studij u „mirovanje“.

U nastavku slijedi detaljnija analiza odustalih studenata na Filozofskom fakultetu u Splitu.

Analiza odustalih studenata u akademskoj godini 2022./2023.

U nastavku je prikazana analiza broja odustalih studenata u akademskoj godini 2022./2023., sa svih prijediplomskih studija koji se provode na Filozofskom fakultetu u Splitu. Svi odustali studenti su bili u statusu redovitih studenata. Najveći broj odustalih studenata je zabilježen na prijediplomskom studiju Filozofije (20), nakon čega slijedi Hrvatski jezik i književnost (19), Talijanski jezik i književnost (17) pa Povijest (15). Detaljan prikaz je vidljiv u nastavku (Slika 1).

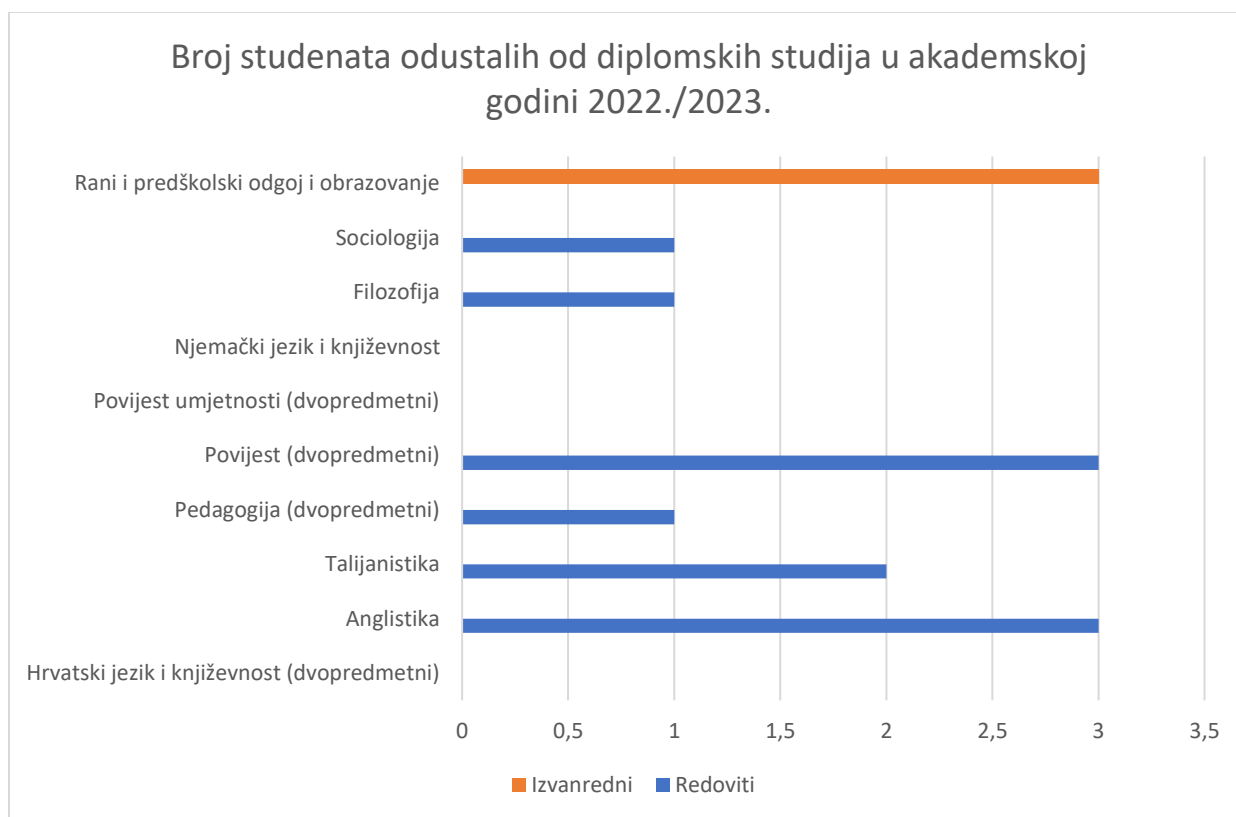
Slika 1. Broj studenata odustalih od prijediplomskih studija u akademskoj godini 2022./2023.

Izvor: obrada na temelju podataka iz ISVU sustava

U nastavku je napravljena analiza odustalih studenata kada se promatraju svi diplomski studiji koji se provode na Filozofskom fakultetu u Splitu. Narančastom bojom je označen broj studenata koji su odustali, a studirali su u statusu izvanrednih studenata (Rani i predškolski odgoj i obrazovanje), dok je plavom bojom označen broj studenata u redovitom statusu. Važno je napomenuti da se Sveučilišni diplomski studij Rani i predškolski odgoj i obrazovanje i izvodi samo kao izvanredni studij, pa to što su u statusu izvanrednih studenata nije utjecalo na donošenje odluke o odustajanju sa studija. Po troje odustalih studenata je zabilježeno na diplomskoj razini studija Rani i predškolski odgoj i obrazovanje, Povijest i Anglistika. Dvoje studenata je odustalo sa studija Talijanistike, a po jedan sa studija Pedagogije, Sociologije i Filozofije.

Slika 2. Broj studenata odustalih od diplomskih studija u akademskoj godini 2022./2023.

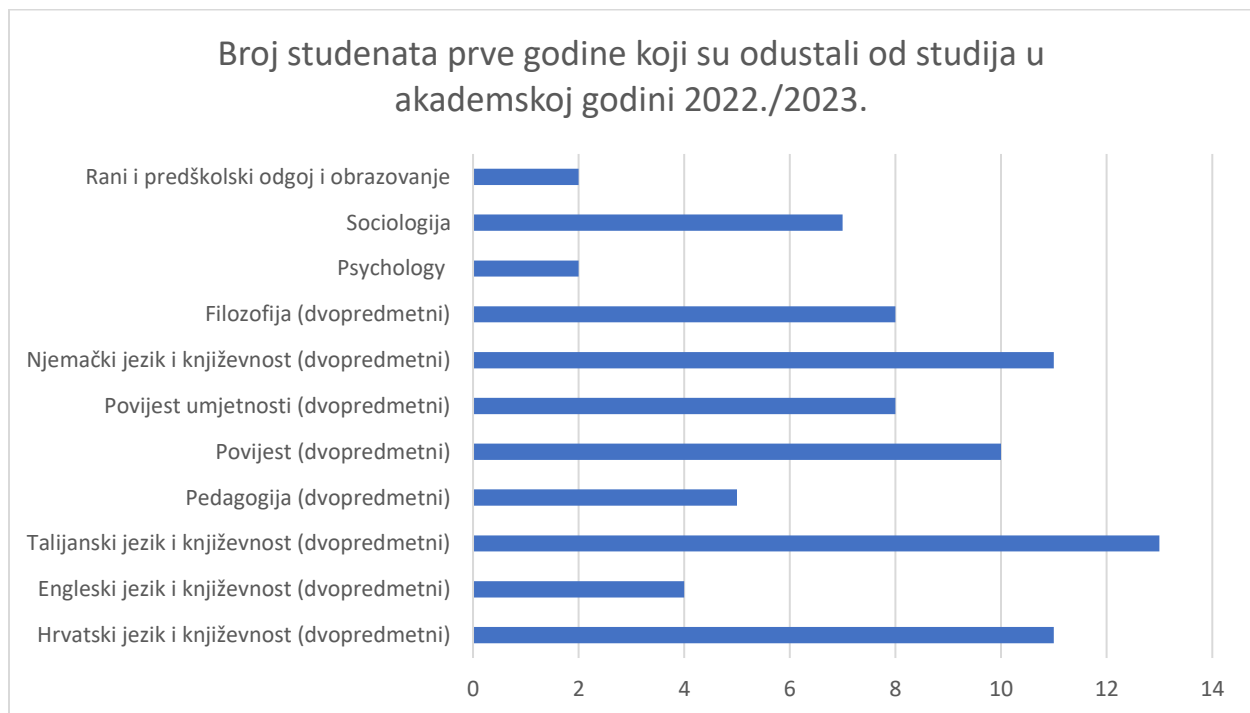

Izvor: obrada na temelju podataka dostavljenih iz ISVU sustava

Broj odustalih studenata na sveučilišnom integriranom prijediplomskom i diplomskom studiju *Učiteljski studij* je u akademskoj godini bio 10. Dodatno je pet studenata odlučilo studij staviti u "mirovanje". Svi navedeni studenti studiraju u statusu redovitih studenata.

Kada se promatra samo stupanj odustajanja studenata prve godine studiranja, situacija je drukčija. Najveći broj odustalih studenata dolazi sa studija Talijanski jezik i književnost, potom sa studija Njemački jezik i književnost i Hrvatski jezik i književnost. Slijedi studij Povijesti, potom Povijesti umjetnosti i Filozofije (Slika 3).

Slika 3. Broj studenata prve godine koji su odustali od studija u akademskoj godini 2022./2023.

Izvor: obrada na temelju podataka dostavljenih iz ISVU sustava

Broj nezavršenih studenata doktorskog studija je promatran u odnosu na godine upisa studija. Najveća stopa nezavršenih studenata je uočena kod generacije upisane u akademskoj godini 2014./2015., a potom 2017./2018.

Slika 4. Analiza broja studenata na doktorskome studiju koji nisu završili studij

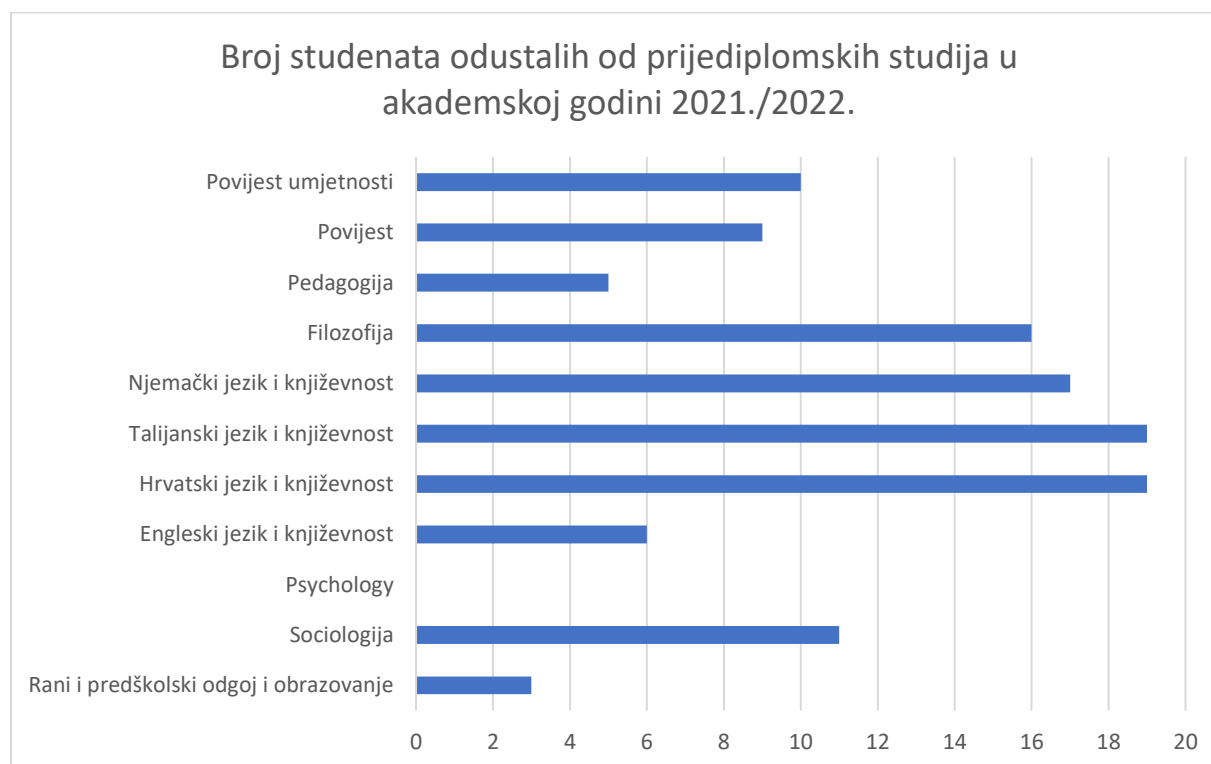

Izvor: obrada na temelju podataka dostavljenih iz ISVU sustava

Analiza odustalih studenata u akademskoj godini 2021./2022.

U nastavku je napravljena analiza istih podataka, ali za prethodnu akademsku godinu, kako bi se analiziralo postoji li pad ili rast broja odustalih studenata kroz akademske godine. Najveći broj odustalih studenata, kada se promatraju svi prijediplomski studiji se u ovoj akademskoj godini vezivao uz studije Hrvatski jezik i književnost i Talijanski jezik i književnost gdje je odustalo po 19 studenata. Iza toga slijede studij Njemački jezik i književnost (17 odustalih) te Filozofija sa 16 odustalih studenata.

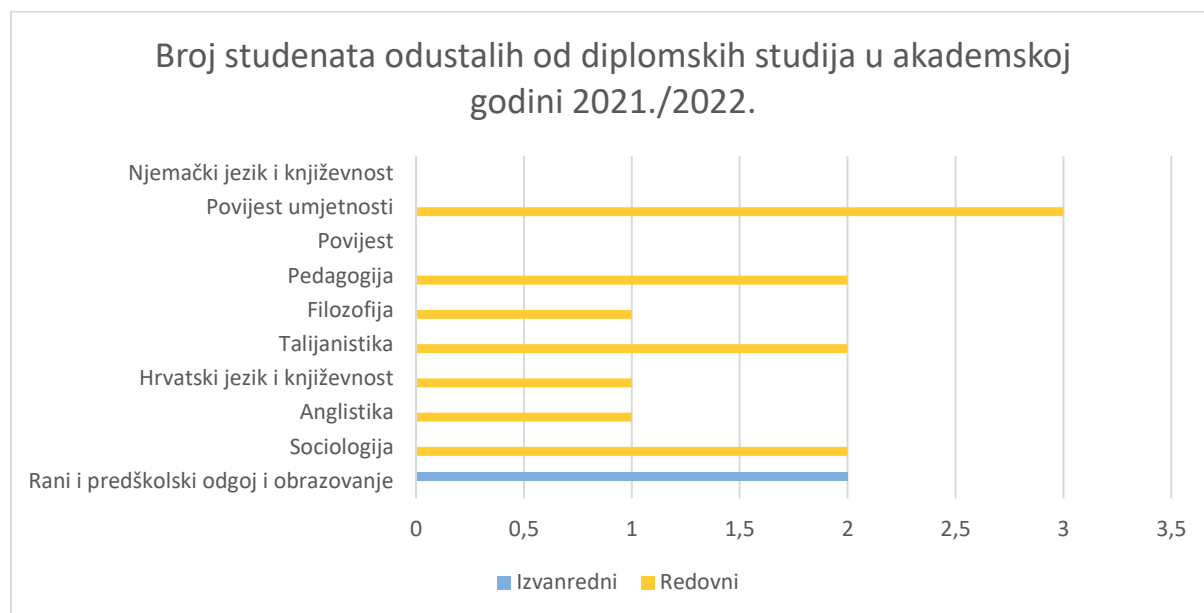
Slika 5. Broj studenata odustalih od prijediplomskih studija u akademskoj godini 2021./2022.

Izvor: obrada na temelju podataka dostavljenih iz ISVU sustava

Broj odustalih studenata na sveučilišnom integriranom prijediplomskom i diplomskom studiju *Učiteljski studij* je u ovoj akademskoj godini bio 7.

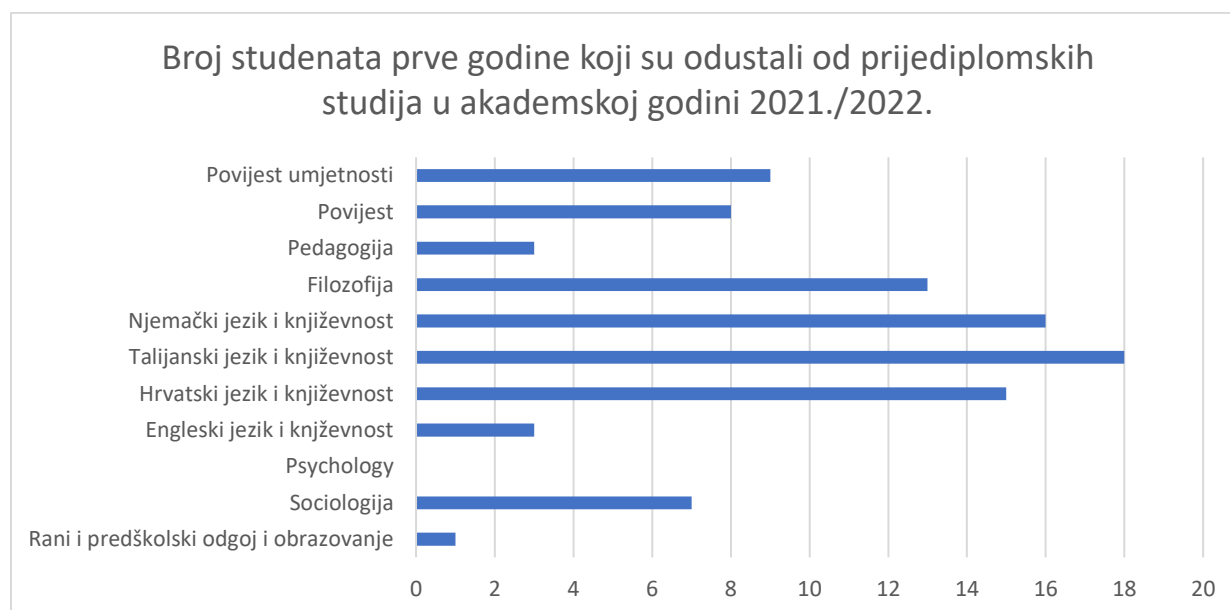
Slika 6. Broj studenata odustalih od diplomskih studija u akademskoj godini 2021./2022.

Izvor: obrada na temelju podataka dostavljenih iz ISVU sustava

Studij Talijanski jezik i književnost pokazuje visoku stopu odustanka studenata kada se promatra samo prva godina studija (18), nakon čega slijedi studij Njemački jezik i književnost, pa Hrvatski jezik i književnost (15).

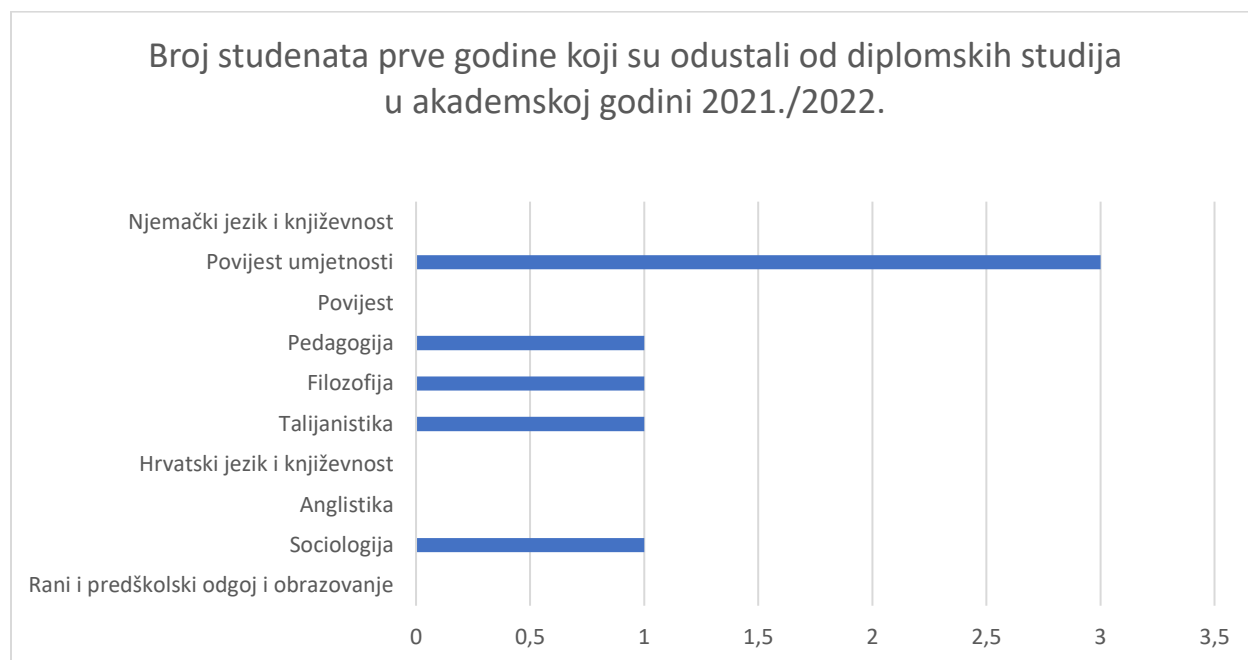
Slika 7. Broj studenata prve godine koji su odustali od prijediplomskih studija u akademskoj godini 2021./2022.

Izvor: obrada na temelju podataka dostavljenih iz ISVU sustava

U analizi broja odustalih studenata, kada se radi o diplomskoj razini, možemo uočiti da je najveći broj odustalih studenata (njih troje) odustao sa studija Povijest umjetnosti. Ostali studiji vidljivi u prikazu u nastavku, na kojima je zabilježeno odustajanje su imali tek po jednog odustalog studenta (Slika 8).

Slika 8. Broj studenata prve godine koji su odustali od diplomskih studija u akademskoj godini 2021./2022.

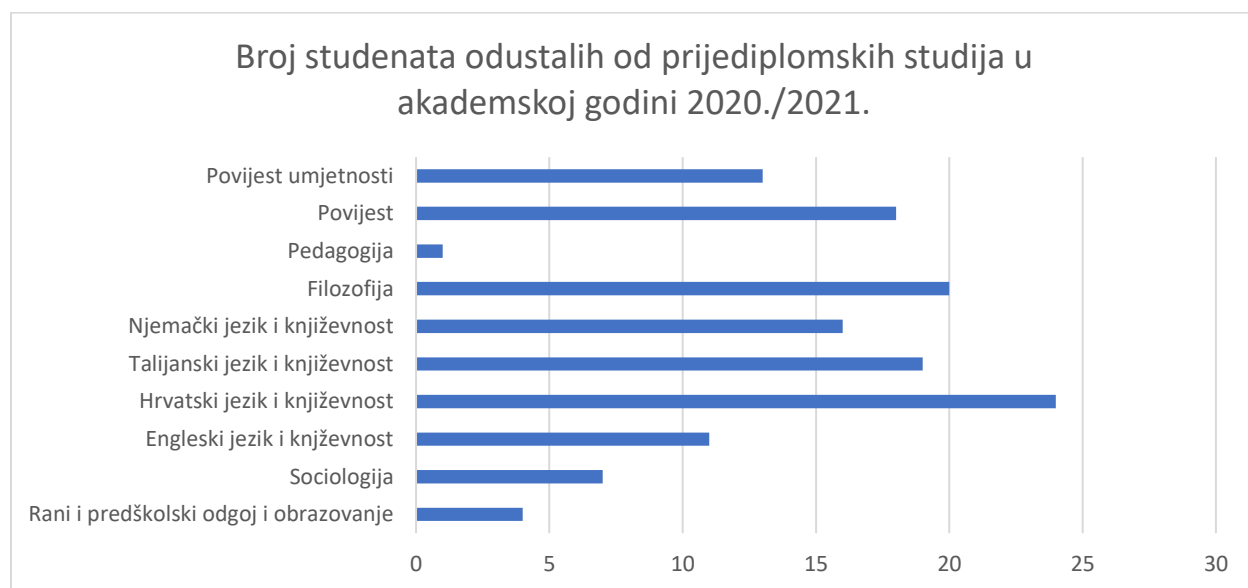

Izvor: obrada na temelju podataka dostavljenih iz ISVU sustava

Analiza odustalih studenata u akademskoj godini 2020./2021.

Kako bi se analizirao trend u stopi odustajanja, napravljena je analiza i treće akademske godine (2020./2021.). Prema dostupnim podacima, kada se gledaju svi prijediplomski studijski programi koji se provode na Filozofskom fakultetu u Splitu, vidljivo je da je najviše studenata odustalo sa studija Hrvatski jezik i književnost (24), nakon čega slijedi studij Filozofije (20).

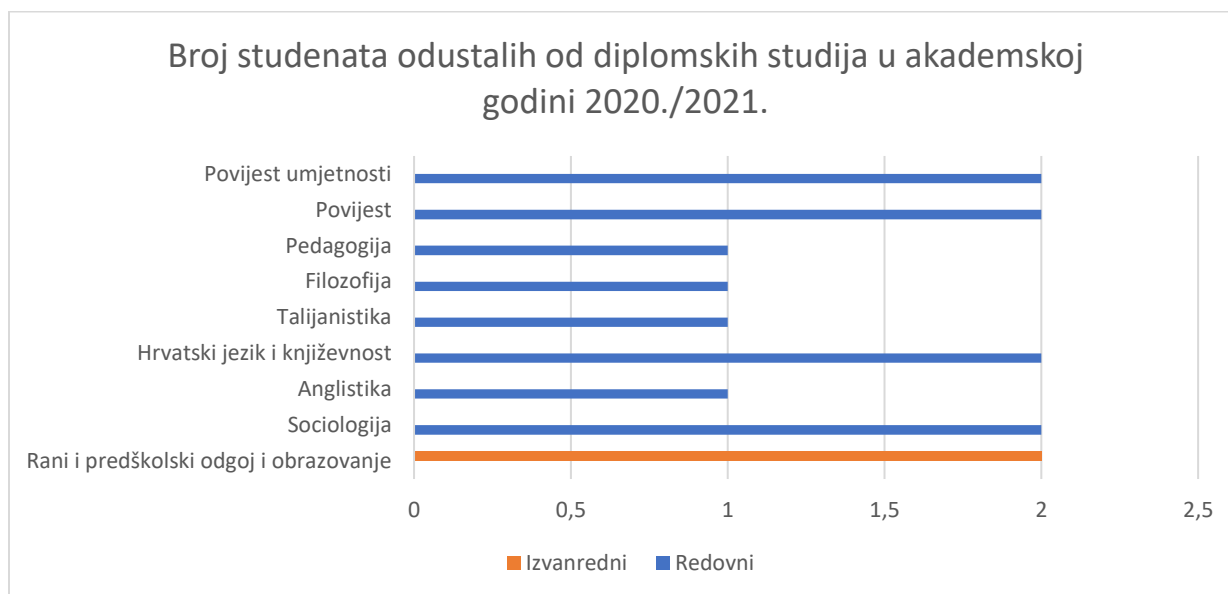
Slika 8. Broj studenata odustalih od prijediplomskih studija u akademskoj godini 2020./2021.

Izvor: obrada na temelju podataka dostavljenih iz ISVU sustava

Kada je riječ o sveučilišnom integriranom prijediplomskom i diplomskom studiju *Učiteljski studij*, broj odustalih studenata u toj akademskoj godini je bio 11. Analizom dostupnih podataka o broju odustalih studenata na diplomskoj razini, možemo zaključiti da su po dva odustala studenta imali studiji Povijest umjetnosti, Povijest, Hrvatski jezik i književnost, Sociologija te Rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Ostali studiji su zabilježili po jednog odustalog studenta u promatranoj akademskoj godini.

Slika 9. Broj studenata odustalih od diplomskih studija u akademskoj godini 2020./2021.

Izvor: obrada na temelju podataka dostavljenih iz ISVU sustava

Analizom podataka studenata koji su odustali od studija na prvoj godini studiranja, dolazimo do podataka da je najveći broj bruceša odustao na studiju Filozofije, Njemačkog jezika i književnosti te Hrvatskog jezika i književnosti. Iza njih, slijede odustajanja studenata sa studija Povijesti te Talijanskog jezika i književnosti.

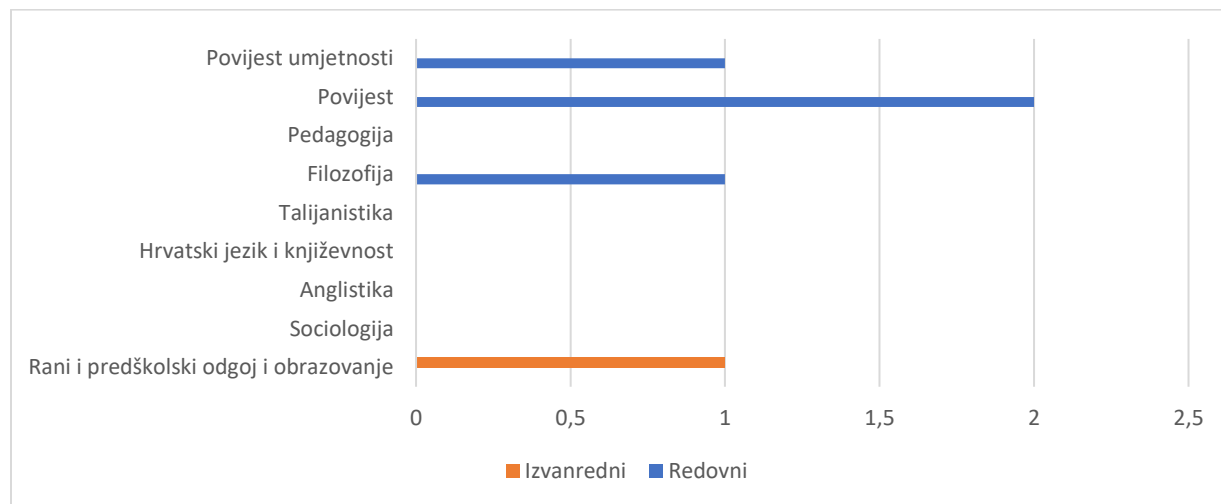
Slika 10. Broj studenata prve godine koji su odustali od prijediplomskih studija u akademskoj godini 2020./2021.

Izvor: obrada na temelju podataka dostavljenih iz ISVU sustava

Kada se promatra sveučilišni prijediplomski i diplomski integrirani studij *Učiteljski studij*, u promatranoj akademskoj godini je odustalo samo troje studenata. Kod diplomskih studija je odustajanje od dvoje studenata zabilježeno na studiju Povijesti te po jedno na studiju Povijest umjetnosti, Filozofija i Rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

Slika 11. Broj studenata prve godine koji su odustali od diplomskih studija u akademskoj godini 2020./2021.

Izvor: obrada na temelju podataka dostavljenih iz ISVU sustava

Usporedba odustajanja studenata kroz posljednje tri akademske godine

Analizom dostupnih podataka iz Informacijskog sustava visokih učilišta (ISVU), moguće je uočiti da nema jasno naznačenog trenda koji može govoriti o uzlaznoj ili silaznoj putanji broja odustalih studenata.

Slika 12. Usporedba broja upisanih i odustalih studenata

Akadska godina	2022./2023	2021./2022.	2020./2021.
Broj upisanih studenata	1.412	1.338	1.025
Broj odustalih studenata	92	81	80
Broj odustalih studenata na 1. godini	53 (57,61%)	57 (70,37%)	57 (71,25%)
Postotak (udio odustalih u ukupnom broju upisanih)	3,75%	6,05%	7,80%

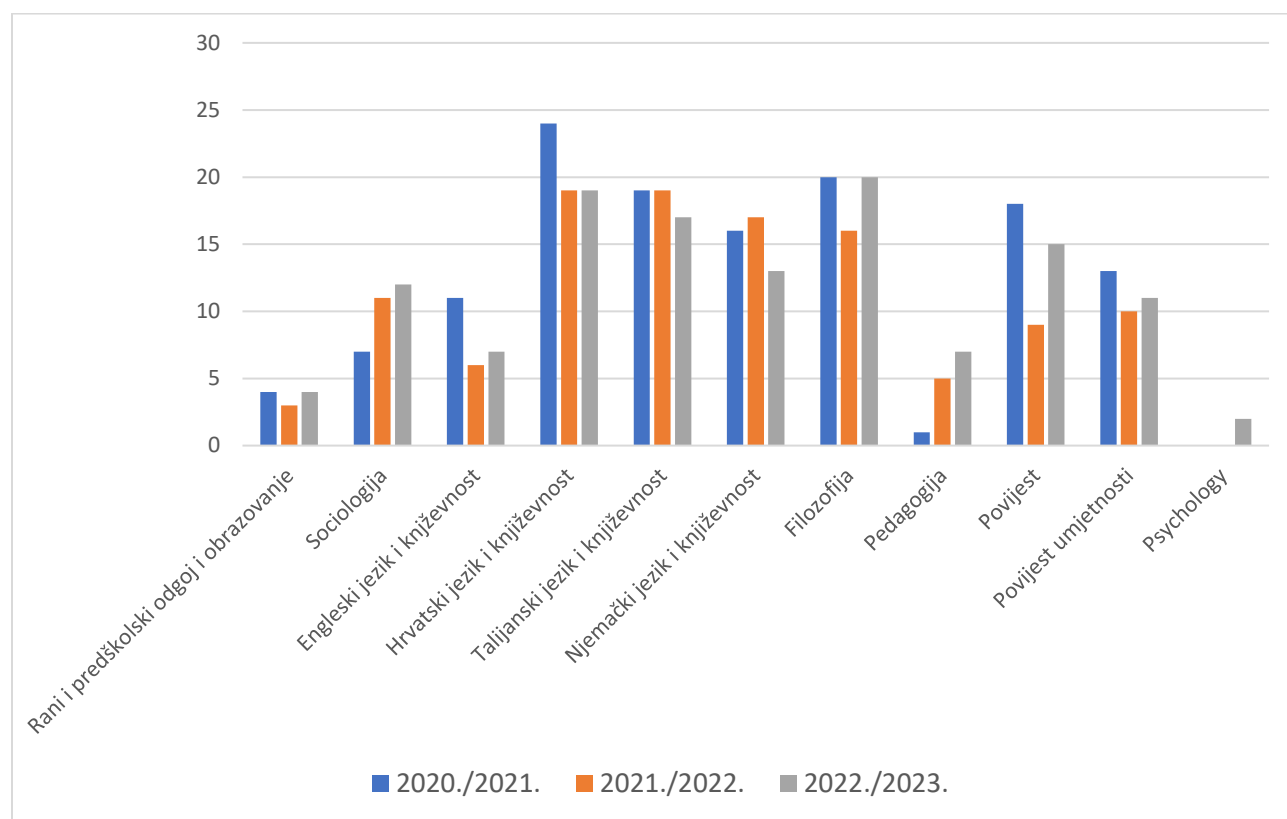
Izvor: obrada na temelju podataka dostavljenih iz ISVU sustava

Kao što je vidljivo u gornjem prikazu, od sveukupnog broja odustalih studenata (njih 92), 53 je bilo s prve godine. Sveukupno je 18 studenata odustalo s jednopredmetnih studija, 55 s

dvopredmetnih i 10 s integriranih na prijediplomskoj razini. Na diplomskoj je četvero odustalo s jednopredmetnih studija te pet s dvopredmetnih.

Nadalje, kada se analizira odustajanje po studijskim programima u posljednje tri akademske godine, može se primijetiti kako je studij Hrvatski jezik i književnost imao najveći broj odustajanja u akademskoj godini 2020./2021., no došlo je do smanjenja odustajanja sljedeće akademske godine te se taj trend zadržao i posljednje promatrane akademske godine (2022./2023.). Za primijetiti je i da studiji Sociologije i Pedagogije imaju rast stope odustajanja. Studij Njemački jezik i književnost je značajno smanjio stopu odustajanja u posljednjoj akademskoj godini.

Slika 13. Usporedba odustajanja na prijediplomskim studijima u posljednje tri akademske godine

Izvor: obrada na temelju podataka dostavljenih iz ISVU sustava

Razlozi odustajanja

Budući da do sada razlozi odustajanja od studija nisu bili formalno praćeni, predlaže se uvođenje upitnika o razlozima odustajanja od studija, kako bi se mjerili motivi odustajanja. Kao razlozi zbog

kjih su studenti do sada donosili odluku o odustajanju s fakulteta, kroz neformalni intervju s voditeljicom Studentske referade, navode se:

1. mijenjanje jednog studijskog programa za drugi program kod dvopredmetnih studija (naime, određeni broj studenata prilikom upisa na Filozofski fakultet upisao je jedan studijski program koji su htjeli, a ako nisu ostvarili pravo upisa na drugom željenom programu, odabrali su bilo koji studijski program te ga pokušali zamijeniti, odnosno iduću akademsku godinu upisati željeni studijski program)
2. drugi važan razlog odustajanja od studija, pogotovo kada je riječ o studijima stranih jezika (Njemački jezik i književnost i Talijanski jezik i književnost) je nedovoljna razina predznanja potrebna za praćenje studija koji se realiziraju na stranom jeziku.

Kako bi se osiguralo i formalno praćenje motiva odustajanja, uvodi se upitnik koji će studenti ispunjavati kada informiraju osoblje Studentske službe da žele odustati.

Izvori podataka

- ISVU sustav
- Izvor: <https://podaci.dzs.hr/2023/hr/58229>

Prilog: Anketni upitnik

Anketni upitnik za ispitivanje motiva odustajanja

UPITNIK O RAZLOZIMA ODUSTAJANJA OD STUDIJA

Poštovani!

Pred Vama se nalazi upitnik kojim se žele ispitati razlozi ispisivanja s Filozofskog fakulteta u Splitu.

Prikupljeni podaci koristit će se isključivo za dobivanje povratnih informacija o razlozima Vašeg odustajanja i kvaliteti rada te se na temelju dobivenih rezultata žele uvesti moguća poboljšanja kvalitete studijskih programa. Stoga, molimo Vas za iskrene odgovore na sva postavljena pitanja. Ukoliko želite da vaši odgovori budu anonimni, ne trebate popunjavati osobne podatke (ime i prezime).

Zahvaljujemo na izdvojenom vremenu i povratnim informacijama!

Ime i prezime: _____

Studijski program(i): _____

1. Molimo Vas napišite koliko imate godina: _____
2. Molimo Vas zaokružite Vaš spol:
a) muški
b) ženski
c) ne želim se izjasniti
3. Koju ste srednju školu završili?
b) srednjoškolsko četverogodišnje strukovno obrazovanje
c) gimnaziju
4. Plaćate li trenutno studij koji pohađate:
a) da
b) ne
5. Na kojoj godini studija ste donijeli odluku o ispisu s fakulteta?
a) na prvoj godini studija
b) na drugoj godini studija
c) na trećoj godini studija
d) na četvrtoj godini studija
e) na petoj godini studija
f) kao apsolvent
6. Molimo navedite od 1-5 u kojoj mjeri su ponuđeni razlozi utjecali na Vašu odluku (1 označava – niti malo nisu utjecali, 3- niti su utjecali, niti nisu utjecali, a 5- u potpunosti su utjecali; možete zaokružiti više odgovora koji se odnose na Vas):

Izgubili ste motivaciju za studiranjem i učenjem	1	2	3	4	5
Željeli ste raditi	1	2	3	4	5
Morali ste raditi	1	2	3	4	5
Nikako niste uspijevali upisati višu godinu	1	2	3	4	5
Obiteljski razlozi	1	2	3	4	5
Zdravstveni razlozi	1	2	3	4	5
Smatrali ste da ne biste uspjeli savladati program	1	2	3	4	5
Drugi ekonomski ili radni razlog	1	2	3	4	5
Drugi razlog povezan sa studijem	1	2	3	4	5
Nastavak studija na drugom visokom učilištu	1	2	3	4	5

7. Molimo Vas naznačite koliko su ostali razlozi utjecali na donošenje Vaše odluke o odustajanju od studija (1 označava – niti malo nisu utjecali, 3- niti su utjecali niti nisu utjecali, a 5- u potpunosti su utjecali; možete zaokružiti više odgovora koji se odnose na Vas):

Studijski program općenito nije ispunio Vaša očekivanja	1	2	3	4	5
Nastavni sadržaji (predmeti) nisu zanimljivi	1	2	3	4	5
Ima previše nastavnih sadržaja	1	2	3	4	5
Vaše prethodno obrazovanje/znanje nije bilo dostatno za praćenje nastavnih sadržaja	1	2	3	4	5
Nastavni sadržaji (predmeti) nisu jasno definirani i povezani s praksom	1	2	3	4	5
Nastavni sadržaji Vam nisu bili razumljivi	1	2	3	4	5
Razlozi vezani za studijski program nisu bitni za ispis s Fakulteta	1	2	3	4	5
Nastavit ćete studirati isti studijski program, ali na drugom učilištu jer je tamo studij bolji	1	2	3	4	5

8. Općenito, u koju skupinu razloga spadaju oni koji su presudili da donesete odluku o odustajanju od Fakulteta:

- a) osobni razlozi
- b) zaposlenje
- c) financijski razlozi
- d) institucijski razlozi

9. Biste li preporučili ovaj fakultet svojoj obitelji ili prijateljima?

- a) da
- b) ne
- c) ne znam

10. Molimo navedite preporuke za poboljšanje studijskih programa i/ili rada na Fakultetu:
